

Otázky ke státní bakalářské zkoušce pro studenty programu *Historie se zaměřením na vzdělávání* (nástup do r. 2019, včetně) – část HISTORIE

Student si vybírá dvě otázky, jednu z okruhu českých a jednu z obecných dějin. Třetí otázka z dějin bude zvolena komisí na základě předloženého seznamu prostudované odborné literatury. Studentům je poskytnut přiměřený časový prostor (cca 10-15 minut) pro objasnění svého pohledu na zvolenou otázku, přičemž zkoušející do jeho výkladu pokud možno nezasahují. U těchto tematických okruhů není od studentů vyžadováno zhodnocení historiografické produkce. Druhá část je vyhrazena pro doplňující dotazy, avšak celková doba zkoušení jedné otázky by neměla přesáhnout 20-30 minut.

Povinností studenta je přinést ke zkoušce seznam prostudované odborné literatury (vyjma příruček, tj. atlasů, přehledových dějin jednotlivých zemí a kontinentů, a také vyjma učebnic) v rozsahu cca 25-30 titulů (bez časopiseckých studií), v tištěné podobě odpovídající základním bibliografickým pravidlům. Nepřinesení seznamu bude považováno za nesplnění třetí části státní zkoušky.

Otázky ke státní bakalářské zkoušce

České dějiny

- 1) První slovanské státy ve střední Evropě (Sámova a velkomoravská říše) a vznik českého státu v 10. století.
- 2) Politický, hospodářský a sociální vývoj českého státu v 11. a 12. století.
- 3) Vnitřní a zahraniční politika posledních Přemyslovců včetně otázek kolonizace a vzniku měst.
- 4) Český stát za vlády Jana Lucemburského a Karla IV.
- 5) Společenská krize za vlády Václava IV.
- 6) Husitská revoluce, 1413-1434
- 7) Vývoj českého státu od Lipan do jeho konsolidace za vlády Jiřího z Poděbrad.
- 8) Utváření stavovské monarchie v éře Jagellonců a nástup Habsburků na český trůn.
- 9) Hospodářské změny od poloviny 15. století a soupeření českých stavů s Habsburky do revolty let 1546-1547.
- 10) Kultura českého středověku a raného novověku.
- 11) Český stavovský odboj od druhé poloviny 16. století do Bílé hory.
- 12) České země a třicetiletá válka, řešení „české otázky“ a rekatolizace.
- 13) Český stát a rolnická otázka druhé poloviny 17. století do nástupu vlády Marie Terezie.
- 14) Války o rakouské dědictví a následný osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II.
- 15) České národní obrození a františkovsko-metternichovský absolutismus.
- 16) Rok 1848 a vnitřní vývoj monarchie do 60. let 19. století.
- 17) Hlavní rysy hospodářského vývoje v českých zemích v 19. století.
- 18) České politické strany, profesní a kulturní společnosti mezi lety 1860-1914.
- 19) První světová válka a česká společnost včetně politického exilu.
- 20) Státní ideologie, vznik ČSR a problémy s ním spojené, nástin politického vývoje do 30. let.

- 21) Hospodářský vývoj a meziválečná kultura.
- 22) Vnější a vnitřní hrozba pro ČSR, Mnichov 1938.
- 23) Druhá republika, protektorát Čechy a Morava, kolaborace a odboj.
- 24) Hospodářství a politika v éře tzv. třetí republiky.
- 25) Státní převrat a éra československého stalinismu.
- 26) Revize stalinismu a Pražské jaro 1968.
- 27) Nástup Gustáva Husáka, československá normalizace a „sametová revoluce“.

Obecné dějiny

- 1) Antické Řecko: společnost, kultura, politika, význam a odkaz.
- 2) Vzestup a pád antického Říma; jeho civilizační odkaz.
- 3) Franská říše jako model raně feudálního státu a nositel imperiálního dědictví.
- 4) Byzantská říše: základní periodizace, společnost, kultura a dějinný odkaz.
- 5) Státní celky, jejich formy a formování ve středověké Evropě.
- 6) Křesťanství a církve ve středověké politice, myšlení a společnosti.
- 7) Renesanční člověk a jeho svět: kořeny renesance a cesty jejího šíření.
- 8) Evropské hereze a reformace.
- 9) Zámořské objevy a jejich důsledky pro evropskou politiku, ekonomiku a kulturu; první fáze kolonialismu.
- 10) Evropské krize 17. století: třicetiletá a anglická občanská válka, Slavná revoluce.
- 11) Absolutistické monarchie 17. a 18. století ve Francii, Rusku a Prusku: projevy a příklady osvícenského absolutismu.
- 12) Osvícenství a svět rozumu v evropském myšlení, kultuře a společnosti.
- 13) Francouzská revoluce a císařství, revoluční a napoleonské války.
- 14) Americká revoluce, vznik USA a jejich cesta k občanské válce a velmocenskému postavení.
- 15) Nacionalismus od romantické konstrukce k masovému hnutí: předpoklady, fáze, typy a důsledky.
- 16) Evropská politika na pozadí formování moderních národních států v 19. století.
- 17) Liberalismus, konzervatismus, socialismus a občanská společnost a politika 19. století.
- 18) Evropské ekonomické myšlení a proměny v hospodářství na prahu a v průběhu industrializace a modernizace.
- 19) Evropa fin de siècle, příčiny první světové války a její průběh.
- 20) Důsledky první světové války, pokusy o jejich revizi, vzestup radikálních ideologií
- 21) Politické a ekonomické krize 30. let 20. století.
- 22) Příčiny druhé světové války a její průběh.
- 23) Utvoření bipolárního uspořádání světa a jeho první krize, 1946-1956.
- 24) Evropa druhé poloviny 20. století: politika, kultura a společnost rozděleného kontinentu.
- 25) Ohniska konfliktů v bipolárním světě (dekolizační proces, zástupné války, Blízký východ).
- 26) Krize východního bloku, rozpad bipolárního světa a SSSR.